

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG

3:dje årg.

Den 31 Augusti 1902.

N:o 48

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Det högre militärbefälet (med 8 porträtt). K. F. U. M:s XV:de världskonferens i Kristiania (med 1 illustration). Allmänna telefonbolagets i Stockholm nya apparatsal (med 1 illustration). Den nya telefonkabeln öfver Vettern (med 2 illustrationer). Mariusmålararen Arvid Johanson (med 1 porträtt). Tandläkarekongressen (med 1 porträtt). Sommarkurserna i Göteborg: Utflykten till Bokus ruiner (med 1 illustration). Kristina Nilsson (med 1 porträtt). Elfte allm. svenska läkaremötet i Göteborg (med 1 illustration). Intendenturskola i fält (med 5 illustrationer). Ett obehagligt reseäfventyr. Novell af G. H. Page. Öfers. för HVAR 8 DAG. Sveriges tullvaktbefjäntes förenings 3:dje årsmöte i Göteborg (med 1 illustration). Veckans porträttgalleri (med 24 porträtt). HVAR 8 DAGS Novellblad XXI: Suggestionens makt Öfers. för HVAR 8 DAG.*

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1902.

Foto. Selma Jacobsson, Stockh.lm.

GENERALLÖJTNANT HEMMING GADD.

DET HÖGRE MILITÄRBEFÄLET.

Foto. L. Larsson, Stockholm.

C. A. M. NORDENSKJÖLD.
Generalmajor i armén.

Foto. L. Larsson, Stockholm.

G. F. O. UGGLÅ.
Generalmajor i armén.

En framstående svensk militärläkare har nyligen i en broschyr, på tal om våra officerare, berättat ett karaktäristiskt yttrande af en gammal »indelt» kapten, som tog sina yrkeskamrater i försvar mot det vanliga »hackandet» på militären.

»Ja, mina herrar», hette det, »Lützen var stort och Narva var stort, men större är, att den svenske officeren aldrig klagar!»* Själft tillägger den ofvannämnde broschyrförfattaren: »En officerskår med så lysande och ärofulla anor, så väluppfostrad, bildad och plikttrogen som den svenska arméns, kan intet annat land uppvisa.»

Sådana rättvist berömmande ord äro dock sällsynta i vårt land. Mycket ordas om den stora utvecklingen på skilda områden, under de senaste decennierna, men sällan hör man ens antydning något om det betydelsefulla utvecklingsarbete, som vår officerskår genomfört, efter de för hela Europas härväsen så viktiga krigsåren 1870—71. Denna ömdaning är så mycket märkligare, som den ägt rum, under en, för hvarje militär, som nitälskar för sitt lands försvar, så föga hoppfull tid, som denna, de många fallna härordningsförslagens.

Trots det att insikten om betydelsen af ett dugligt försvar endast mycket långsamt mognade hos vårt folk, skedde inom armén, framför allt hvad befälsutbildningen beträffar, ett kraftigt reformarbete. Generalstaben ombildades, de militära högskolorna omorganiserades, fordringarne på befälsutbildningen skärptes.

Det berättas att en högre tysk officer, som bevästade en af våra större fältjänsstövningar, i början af 1880-talet, på tillfrågan om sin tanke beträffande de svenska generalerna, skall hafva svarat: »Det var mycket fina och älskvärda gamla herrar, men det var icke generaler — i preusisk mening.»

Dessa ord gällde en äldre skola bland vårt högre befäl. Hvad våra nuvarande generaler beträffar, måste äfven en kritisk främling medgifva att de i duglighet kunna täfla med snart sagdt hvilket lands generaler som helst.

Hvad som framför allt skiljer våra dagars högre befäl från 1860-talets, är att det är genomträngdt af en verklig offensivanda, att det förstår att man ej genom blotta afvärijanden vinner seger. Återtaget

från den ena försvarsställningen till den andra, som spelat en så stor roll i fälttågsplanerna för en 30—40 år sedan, har nu, dess bättre, upphört att gälla som trosartikel.

*

Till banbrytarne i denna del af vår militära utveckling höra de generaler, som i dessa dagar hunnit generallöjtnantgraden.

Den 12 augusti detta år har Kongl. Maj:t i nåder utnämnt till generallöjtnanter i armén generalmajorerna C. B. MUNCK och H. GADD samt till generallöjtnant i generalitetets reserv generalmajoren frih. C. W. ERICSON. Vid samma tillfälle utnämndes till generalmajorer i armén, öfverstarne C. A. M. NORDENSKJÖLD och G. UGGLÅ.

De befordrade höra samtliga till vår armés mest framstående officerare, med stora teoretiska kunskaper och bepröfvad praktisk erfarenhet. Med undantag af generallöjtnant Ericson, hafva de äfven tillhört generalstaben under dess, för hela arméns utveckling, så betydelsefulla omdaningsperiod.

*

Generallöjtnant Carl Bror Munck är chef för II. arméfördelningen och öfveradjutant hos H. M. Konungen. Han är född 1836 och blef 1856 underlöjtnant vid dåvarande Göta artilleriregemente. Redan vid unga år gjorde han sig bemärkt genom sitt goda hufvud, sin energi och — sitt goda humör. Vägen till den ansvarsfulla platsen såsom arméfördelningschef har för honom gått genom generalstaben och öfverstebefattningen vid ett norrländskt infanteriregemente.

Chefen för IV. arméfördelningen, generallöjtnant Hemming Gadd, är född 1837 och blef officer vid Norra skånska infanteriregementet 1858 och i generalstaben 1867, där han avancerade till öfverste löjtnant 1886. Två år senare blef han öfverste och chef för Andra lifgrenadierregementet, hvarifrån han förflyttades till sekundchef för Svea lifgarde och utnämndes till generalmajor i armén 1892. Generallöjtnant Gadd är sedan 1888 öfveradjutant hos H. M. Konungen. Bland andra förtroendeuppdrag bekläder han den af ordförande i direktionen öfver gymnastiska centralinstitutet.

*) »Vår armés krigsduglighet och vårt folks försvarskraft med hänsyn till rusdrycksbruket» af med. d:r Emil Nilsson.

Under sin långa tjänstgöring i generalstaben, framför allt såsom chef för krigshögskolan, gjorde general Gadd mycket för att höja officersutbildningen och ingjuta en i bästa mening offensiv anda hos vårt armébefäl. Belysande för det sätt, på hvilket han själf under fälttjänstförfningar brukar omsätta sina teorier i handling, är det svar, som han vid ett tillfälle skall hafva gifvit H. M. Konungen. »Hvar ämnar du låta din kår bivackera?» frågade konungen. »På slagfältet, Eders Maj: t!» svarade general Gadd.

Med den skarpblick för personers duglighet, som utmärker vår konung, har han också städe visat hvilket värde han sätter på nuvarande chefen för IV. arméfördelningen.

En militär bana af annat slag har den nyligen afgångne chefen för III. arméfördelningen, generallöjtnanten frih. Carl Ericson, bakom sig. Tillika med generalstabschefen frih. Rappe och generalmajor J. Lilliehöök, tillhör han de svenska generaler, som under det franska kärsardömet fannor, på slagfält i främmande världsdelar, lärt krigets konst. Den svenska tapperhetsmedaljen, franska hederslegionen, franska och italienska fälttågsmedaljer äro minnen från den tid, då general Ericson som ung officer gjorde fälttågen i Italien och Mexico, i fransk krigstjänst. Fransk ridderlig elegans, fransk »élan», stod vid denna tid såsom ideal för en svensk officer.

Hemkommen blef frih. Ericson ordonansofficer hos konung Carl XV. Under ett plikttroget, grundligt militärt arbete, som torde sakna sin like, steg E. i graderna vid det regemente han tillhörde: Västgöta regemente, hvars chef han slutligen blef och hvarifrån han förflyttades till chef för III. arméfördelningen. År 1893 utnämndes han till generalmajor.

Det är icke blott ledamöterna af riksdagens Andra kammare, hvars medlem general E. under så lång tid varit, som skola sakna den ståtliga, rättframme, energiske och kunnige generalen, det gäller i lika hög grad om de trupper, som stått under hans befäl och af hvilka han städe varit lika afhållen som uppburnen.

*

Generalmajor Gustaf Uggla, sekundchefen för Svea lifgarde, har liksom generalmajor Carl

Foto. L. Ericson, Sköfde.

Friherre C. W. ERICSON.
Generallöjtnant i generalitetets reserv.

Axel Mauritz Nordenskjöld, sekundchefen för Lifregementet till fots, länge tillhört generalstaben. Båda äro kända såsom synnerligen dugliga och kunniga militärer.

Särskildt är general Uggla bekant för sin stora energi och sin strängt militäriska uppfattning. En ungdomlig vigör bidrager att göra honom till en verklig fältsoldat.

*

Äfven inom artilleriet hafva två betydelsefulla utnämningar ägt rum.

Efter den högt aktade och värderade generalfälttygmästarens, greve J. R. Hamiltons afgång, har till generalfälttygmästare och inspektör för artilleriet utnämnts öfversten och chefen för Första Svea Artilleriregemente Gottschalk Geijer, som samtidigt utnämnts till generalmajor. Med general Geijer, som är född 1850, intages en af vårt lands viktigaste militära poster af en man, som, ännu i

Foto. Flodin, Stockholm.

Greve J. R. HAMILTON.
Generalmajor i generalitetets reserv,
F. d. generalfälttygmästare.

Foto. Hamngriet, Stockholm.

S. G. A. GEIJER.
Generalmajor i armén,
Generalfälttygmästare.

sina bästa år, förenar omfattande och gedigna kunskaper och stor praktisk duglighet med en sällsynt organisationsförmåga. Under hans ledning skall helt visst det svenska artilleriet, som genom den nya härordningen vann en så väsentlig utveckling, gå en betydelsefull framtid till mötes.

Hans efterträdare, såsom chef för Första Svea artilleriregemente, öfverste Otto Virgin, tillhör äfven artilleriets skickligaste officerare och har särskildt gjort sig känd genom sin stora sakkunskap på det tekniska området.

S. WENNERBERG.
Fältygmästare.

Frih. H. FLEMING.
F. d. fältygmästare.

ken öfvertagits af förutvarande chefen för artilleristaben major S. Wennerberg.

Det väckte ett stort uppseende inom militära kretsar, då frih. Fleming begärde sitt entledigande från en post, för hvilken han ansågs nära nog outhärlig. Det stora industriella verk, Bofors, som nu kommer att tillgodogöra sig hans kunskaper och ledareförmåga är emellertid att lyckönska. Frågan om hans efterträdare fann emellertid

en lika lycklig som oväntad lösning, i det att chefen för artilleristaben majoren Sune Gunnarson Wennerberg emottog den, icke minst i dessa dagar, då frågan om fältartilleriets nya materiel står på dagordningen, så maktpåliggande befattningen. Major Wennerbergs stora förmåga och erfarenhet gör honom emellertid synnerligen väl ägnad äfven för detta nya uppdrag.

*

Inom artilleriet har också en annan märklig personalförändring ägt rum. Fältygmästaren, majoren frih. H. Fleming har lämnat sin befattning, hvil-

K. F. U. M:s XV:de VÄRLDSKONFERENS I KRISTIANIA.

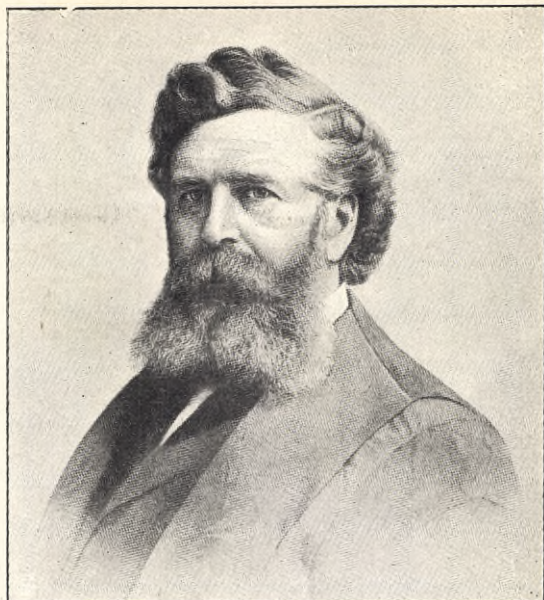
Foto. Skarpmoen, Kristiania.

Onsdagen den 20 augusti öppnades den stora världskonferensen i Kristiania i Akershus fästnings rikt dekorerade gymnastiksal, vid hvilket tillfälle bilden ofvan är tagen.

Efter hälsningar till de 24 olika ländernas representanter afslutades första mötet med några korta böner på engelska, tyska och svenska, de senare af grefve Bernstorff (Berlin) och prins Bernadotte.

MARINMÅLAREN ARVID JOHANSON MED SON.

MR TRUMAN W. BROPHY.

En internationell tandläkarekongress har i midten af augusti månad hållits i Stockholm under liflig anslutning af medlemmar från Association of European Advisory Board, Svenska tandläkaresällskapet, Fédération Dentaire Internationale samt American Dental Society of Europe. En mängd utländingar, särskildt engelsmän och amerikanare, ha med anledning häraf vistats i Stockholm, och Grand Hôtel, där flertalet af utländingarne bott, har varit till trängsel fylldt. Mötesförhandlingarne ha äfven ägt rum i det ståtliga hotellet och åtskilliga fester därstädes gifvits med anledning af kongressen.

Den person af kongressledamöterna, som gjort sig mest bemärkt, har utan tvifvel varit mr Truman W. Brophy, ordförande i Fédération Dentaire Internationale's Conseil d'enseignement. Mr Brophy, hvilkens karaktäristiska drag vi härmed återgifva, är en omkring 60 år gammal man och boende i Chicago. Han är icke endast tandläkare i vanlig mening, utan äfven kirurg, och har gjort sig bekant som uppfinnare af den operativa behandlingen af medfödda gomöppningar. Somliga barn födas nämligen med detta fel, hvilket, om de få lefva, medför ett vanskapligt utseende samt svåra inre olägenheter i gom, svalg och strupe, så att de, t. ex. icke kunna tala. Kirurgerna ha förut, för att bota detta fel, gjort ingrepp på gommens mjuka delar, men mr Brophy är den förste, som lyckats förena och sammansluta de skilda käkben. Operationerna lyckas bäst, när de företagas på barn i en ålder från 6 veckor till 8 månader. Mr Brophy har med lycklig utgång företagit icke mindre än omkring 500 operationer.

Detta antal ökade den skicklige läkaren i Stockholm med ytterligare en operation, som han i intresserade läkares närvaro, däribland vår utmärkte kirurg professor John Bergs, företog på ett spädt gossebarn å Serafimerlasarettet. Äfven denna operation tycktes utfalla särdeles väl.

Under en af mötesdagarne framförde för öfrigt professor Berg sin aktning för den amerikanske vetenskapsmannen, hvilken är en af den moderna tandläkarevetenskapsens prydnader.

Marinmålaren Arvid Johanson, bördig från Stockholm, men sedan tjugufyra år bosatt i Frankrike, gästar för närvarande Göteborg. Hr Johanson har hedrat sig i sitt nya fädernesland, han har fått den officiella titeln af »Franska marinministeriets målare», samt blifvit riddare af hederslegionen och officier d'Académie. Franska marinministeriet har skapat trenne sådana marinmålare-platser, fullkomligt honorifika för öfrigt, men hvilka medföra den stora fördelen att kunna medfölja de franska eskadranne under deras långa expeditioner, — oförlikneliga tillfällen att arbeta och göra studier efter naturen, i öppna sjön. En kommenderande fransk amiral har således nästan alltid en marinmålare vid sitt bord i messen. Hr Johanson har på detta sätt lefvat ända till åtta månader på sjön, åtföljt eskadranne på deras manövrer, åtföljt marinministern Lockroy på dennes stora inspektionstur till Corsica och Tunis o. s. v., och var äfven ryska eskadranne följaktig vid de senaste begge kjärsarbesöken i Frankrike. Belönades vid världsexpositionen med andra medalj för en magnifik freskomålning.

Flere af hans taflor hafva inköpts af franska staten, hvaribland en för Luxembourg-muséet, och en annan till present åt ryske tsaren. Vår landsman betraktas med all rätt som den förnämste marinmålaren i Frankrike, och det bör blifva af stort intresse för Göteborgs publik att göra bekantskap med hans konst på Valand.

Hr Johanson åtföljes af sin fru, en charmant fransyska, samt sin lilla son Yoyo.

DEN NYA TELEFONKABELN ÖFVER VETTERN.

På grund af de svårigheter som erbjudit sig vid framförande af den tvärgående telefontrafiken mellan Öster- och Västergötland, i det denna måst taga en lång omväg antingen via Örebro eller Jönköping, har på Telegrafstyrelsens hemställan, medel af riksdagen beviljats för en direkt ledning Skövde—Norrköping af 3 millimeters kopparråd afsedd att förmedla denna trafik. Som en led i denna förbindelse ingår en undervattenskabel öfver Vettern mellan Karlsborg och Vadstena. Då denna kabel är en af de längsta hittills existerande undervattenskablar för telefonändamål och den första af sitt slag i Sverige, torde det vara af mera allmänt intresse att meddela ett par bilder från utläggningen af densamma, äfvensom några upplysningar rörande dess konstruktion.

Det brukliga isoleringsmedlet vid vattenkablar — guttaperka — har, då det var fråga om en så lång kabel som denna, nämligen 20,000 meter, måst öfvergifvas, enär en dylik isolering verkar hindrande på telefoneringen. I stället har papper och luft kommit till användning. Ledarne till antalet 4 af samma koppararea som landledningen, äro omgifna af ett tunnt pappersöfverdrag samt hållas isär och på ett bestämdt afstånd från hvarandra likaledes af papper så anordnad att största möjliga lufttrum finnes mellan ledarne. Då papperets isolationsförmåga uteslutande beror på att det är absolut torrt, omgifvas nyss beskrifna anordning af tvänne utanpå hvarandra anbragta fullkomligt vatten- och lufttäta

KABELN ILANDFÖRES Å ÖSTGÖTASIDAN.

blyrör, hvilka åter äro omgifna af en järnarmering, bestående af järntrådar så fasonerade att de gripa in i hvarandra och bilda ett slutet järnrör med bibehållen egenskap likväl af fullkomlig böjlighet.

Man anser att denna konstruktion är den, förmedelst hvilken telefonering genom långa undervattenskablar kommer att kunna försiggå, och visar sig den nu nedlagda kabeln hålla hvad den loftar, torde det endast vara en tidsfråga, när Gotland kan erhålla telefonförbindelse med fastlandet.

¶ Då kabelns konstruktion är sådan att den isynnerhet under utläggningen och på det betydliga vattendjup, som finnes i Vettern, lätt skulle kunna skadas, fordrade telegrafstyrelsen, som ett villkor för leveransen, att fabrikanten skulle garantera för densamma under utläggningen samt ett år därutöver. Den enda af de konkurrerande kabelfirmorna som vågade åtaga sig detta, var den världsberömda firman Felten & Guilleaume, Mülheim am Rhein, visande denna firmas höga ståndpunkt och förtroende till sitt fabrikat.

Kabeln kostar den aktionsvärda summan af 52,000 kr. samt är 20 km. lång. Den utlades den 11 och 12 aug. under öfverinseende af telefoninspektör Alb. Alström samt en af cheferna för kabelfirman. Kabeln, som profvades under hela den tid nedläggningen pågick, samt först en månad efter utläggningen underkastas »slutprofvet», har i allo visat sig motsvara de kontraherade bestämmelserna samt, hvad de elektriska egenskaperna beträffar, till och med öfverträffa dessa.

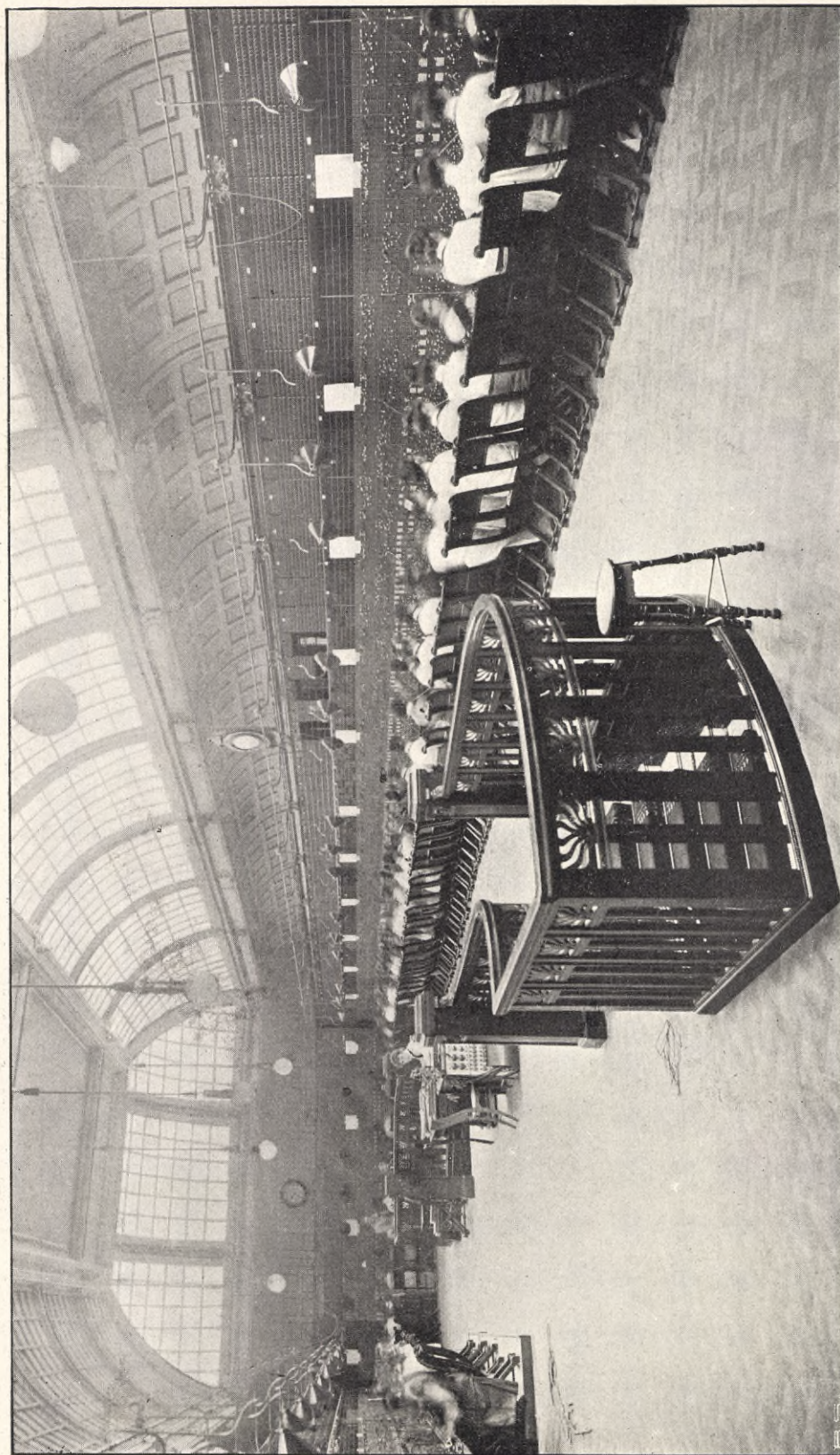
O.

KABELN UTLÄGGES.

Foto. Sjöberg, Karlsborg.

ALLMÄNNA TELEFONBOLAGETS I STOCKHOLM NYA APPARATSAL.

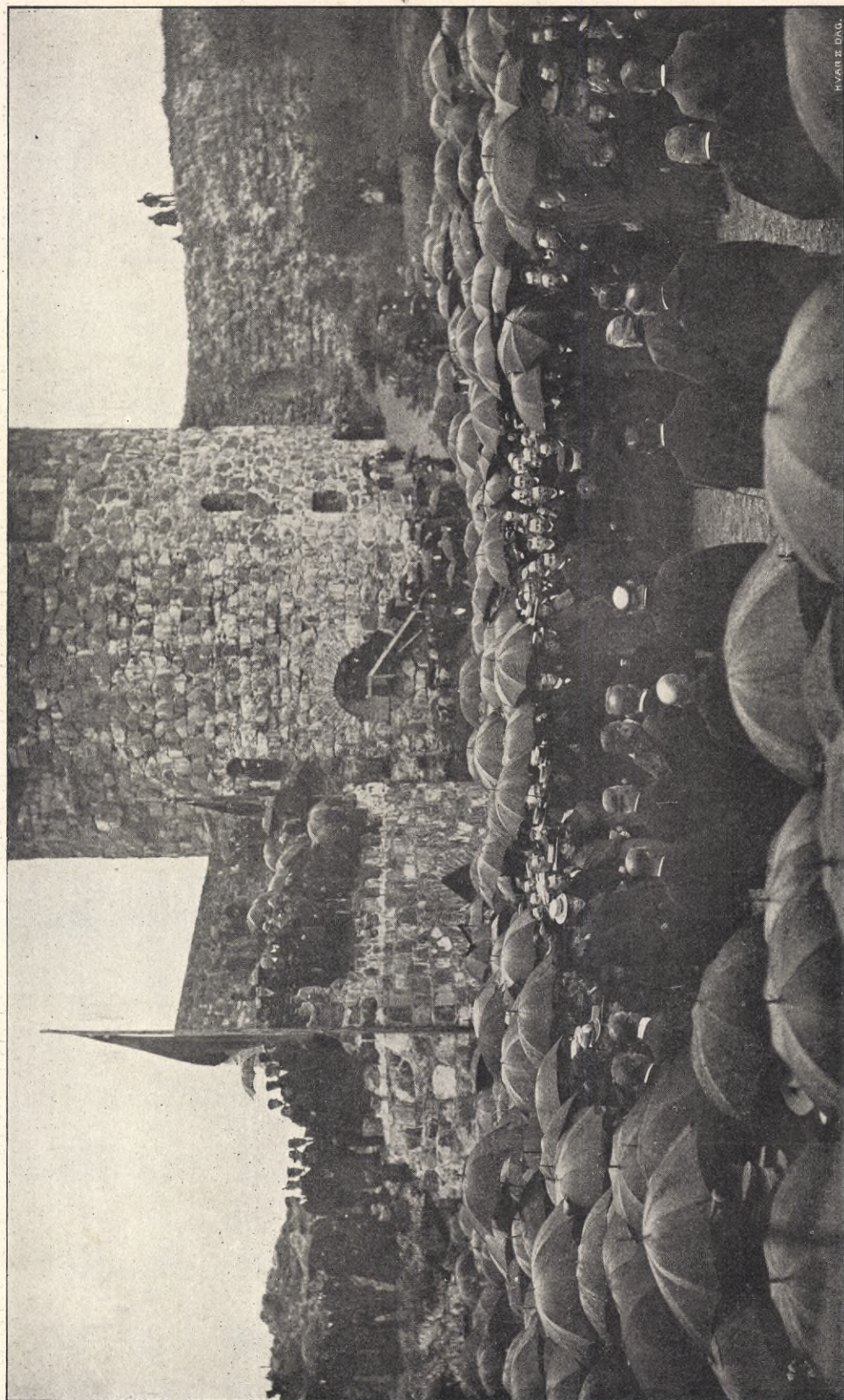
Fot. A. Lindöhl. Fotograf affär, Sthlm.

ALLMÄNNA TELEFONBOLAGET i Stockholm har nu fått sin nya apparatsalfärdig. Den är belägen i bolagets nybyggnad, n:o 28 Malmstillsnadsgratan, och sträcker sig, såsom den gamla i bolagets äldre, bredvid liggande fastighet, mellan nys nämnda gata och Norra Smedjegatan. Den nya salen har samma längd som den gamla eller 33 1/2 meter, men dess bredd, 11 1/2 meter, överskrider den gamla salens med 2 1/2 meter. Den nya apparatsalen, som räcker för 20,000 abonnenter, erbjuder om dagen, tack vare det riktiga takljuset, och om kvällen, då de elektriska bågglamporna stråla, en verkligt storartad anblick. För öfrigt användes i densamma beträffande inkopplingen ett nytt system. Vid det förut använda systemet, i den gamla apparatsalen, föll, när man ringde upp i telefonen, en klaff ned vid kanten af växelbordet, och härpå måste telefonisten taga reda på det hål högre upp i bordet, hvilket hade samma nummer, som syntes vid den nerfallna klaffen, samt koppla in i hålet. Telefonisten måste äfven i förbifarten slå upp klaffen. Nu, i den nya apparatsalen, är det så inrättadt, att vid påringning en liten elektrisk lampa blir glödande, hvarpå telefonisten kopplar in i hålet ofvanför lampan i fråga, som därefter slöcknar. Högst upp på växelbordet faller äfven en klaff ned och angifver numret, men detta sker endast som en betryggande åtgärd, ifall något mankemanng skulle inträffa med lampan ifråga, så att den icke började glöda. Egendomligt är att se, huru det börjar att glöda än på det ena och än på det andra stället i bordet, som naturligtvis icke ser ut som något vanligt bord, utan hvars största del utgöres af en vägg. Kostnaden för den nya apparatsalen belöper sig till icke mindre än 1 million kronor.

SOMMARKURSERNA I GÖTEBORG: UTFLYKTEN TILL BOHUS RUINER.

Efter fotografi speciellt tagt för HVAR 8 DAG af hoffotografen ARON JONASON, Göteborg.

HVAR 8 DAG.

Söndagen den 24 augusti företogo deltagarna i Göteborg en utflykt till Bohus fästnings ruiner. Konungen visade kursdeltagarna den vackra uppmärksamheten att tillsammans med dem bese de intressanta ruinerna och det under major Grillis ledning pågående reparationsarbetet. Vår bild är tagen i det ögonblick då Göteborgs Högskolas rektor, professor Vising, å kursdeltagarnes vägnar hälsar konungen. H. M. komplimenterade professor Vising för de förträffliga anordningarna för dessa sommarkurser.

KRISTINA NILSSON.

Efter porträtt taget på födelsedagen speciellt för HVAR 8 DAG af fot. Betty Larsson, Vexjö.

Den 20 augusti fyllde grefvinnan *de Casa Miranda* 59 år och firade födelsedagen å Gårdsby i Småland, där vår fräjdade landsmaninna äfven denna sommar gästar sin brorson.

ELFTE ALLM. SVENSKA LÄKAREMOTET I GÖTEBORG

Foto Jonason, Göteborg

I dessa dagar har allmänt svenskt läkaremöte ägt rum i Göteborg under stort deltagande från alla de'ar af landet. — Efter allvarliga förhandlingar ha följt festligheter under den mest kordiala stämning och från en af dessa, en utflykt till Styrös, bringa vi ofvanstående grupp fotografi.

INTENDENTURSKOLA I FÄLT.

Efter fotografier speciellt tagna för HVAR 8 DAG af C. K. Thorncliff, Stockholm.

GRUPP AF OFFICERARE VID KONGL. GÖTA LIFGARDE: Fotografien tagen vid Sanda gård.

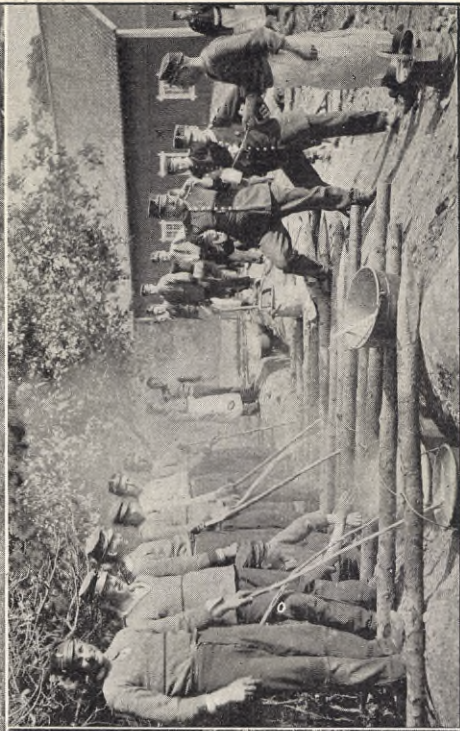
Göta lifgarde har under pågående fältskjutöfningar vid Sanda gård i Väster-Haninge blifvit provianteradt af intendentskolan vid IV & V arméfördelningarne.

Skolan har fungererat på ett förträffligt sätt

med en del nyare anordningar för proviantering i fält, särskildt att nämna slakteri och bageri. Vi hänvisa i öfrigt till de präktiga fotografierna, som vi ha trott skola vara af intresse för både fack- och lekmän.

INTENDENTURSKOLAN I LÄGER VID VÄSTER-HANINGE.

KÖKGRAF: Kommissarie vid intendenturskolan smakar,

INTENDENTURSKOLA I FÄLT:

Till vänster uppslagningsmaskin. Till höger fältbakugn.

ETT OBEHAGLIGT RESEÄFVENTYR.

Novell af *G. H. Page*. Öfvers. för HVAR 8 DAG.

»Fann ni ej någon kupé med en kvinlig resande?» frågade Lilly Freeston, då bäraren öppnade en alldeles tom vagn och utan vidare stufvade upp hennes resgods på hyllorna vid taket.

»Jo, visserligen», svarade han ursäktande, »bland alla resande ha ej många råd att resa i första klass. Ser jag någon dam, så skall jag bedja henne gå in i er kupé.»

Ehuru Lilly ingalunda hade något emot att resa ensam, fruktade hon dock att råka ut för någon obehaglig reskamrat.

Hon utvalde först en plats i ett hörn och ställde sig sedan i dörren, betraktande den brokiga hopen, som trängdes på platformen. Slutligen hade de flesta passagerarne intagit sina platser och platformen blef nästan tom. Endast en ung man i grå kläder stod kvar. Han blickade ömsom på ingångarne till stationen, ömsom på sin klocka liksom han väntat någon.

Konduktören kom nu och stängde vagnarne. Lilly slog sig ned i sitt hörn glad åt att få göra resan ensam, emedan taget ej stannade förr än hon var framme vid målet. Att resa var för henne ett nöje, och hon beredde sig på att avsluta ett bref till sin tant, hvilket hon påbörjat på taget innan hon kom till London. Hon fortsatte där hon slutat och berättade huru hon åkt den långa vägen från Charing Cross till Liverpool Street, och att hon nu satt ensam i en kupé, på väg till Ipswich — — —

Här blef hon afbruten, ty dörren rycktes upp, en kappsäck slungades in och en stor svartskäggig karl med en väldig cigarr i munnen kom inrusande. Han snubblade öfver Lillys fötter, men utan ett ord till ursäkt slängde han igen dörren efter sig med en våldsamt hastighet och kastade sig i vagnens bortersta hörn. Lilly betraktade honom med förvåning och ovilja. Hon ville på inga villkor resa i samma kupé som en rökare, ty hon kunde ej fördraga tobaksrök. Att sitta tvänne timmar i samma kupé som denne man var henne omöjligt. Men hvad skulle hon göra, icke kunde hon byta om vagn. Hon kastade en förtviflad blick på sina många kolly resgods. Hon skulle ej hinna att byta om kupé innan taget satte sig i rörelse. Hon beslöt därför att vädja till främlingens bättre känslor, ty han kunde ju lättare än hon byta om kupé. Han hade säkerligen i hastigheten förväxlat dörrarne, alldenstund kupén bredvid var för rökare. Han såg ut att vara en gentleman, ehuru Lilly genast upptäckte något besynnerligt i hans uppförande.

»Förlåt mig», sade hon tvekande, »men jag tror ni har gått fel? Detta är icke rökkupé.»

Han vände sig mot henne och betraktade henne med en närvöst orolig blick. Då han tog cigarren ur munnen förvreds hans anletsdrag, så att hon tyckte han liknade en ilsken hund.

»Ni tycker ej om att jag röker?» frågade han barskt.

»Nej», svarade Lilly frimodigt, »jag blir sjuk af det. Jag gick in här, emedan rökning är förbjuden. Nästa kupé är rökkupé, och om ni skyndar er, kan ni nog hinna att byta om innan taget går!»

Men främlingen satte endast cigarren mellan tänderna och betraktade henne oafslätligen med sina vilda, oroliga ögon.

Slutligen utbrast han:

»Jaså, ni vill förhindra mig att röka?» Ni ber mig gå in i en annan vagn. Nå väl, se hit!»

Han stack handen i underfickan till sin vida kapp och drog fram en revolver.

»Jag tillåter ingen i världen kommandera mig. Och för att låta folk förstå, att jag menar allvar, så har jag alltid den här till hands», sade han och riktade vapnet mot den unga damens ansikte.

Till en början steg harmens rodnad på hennes kinder, ty så oartigt hade hon aldrig blifvit behandlad förr; men då han drog fram revolvern, blef hon blek af fasa — det stod med ens klart för henne att mannen var vansinnig!

I detsamma började taget sakta röra sig framåt. Till all lycka hade förskräckelsen alldeles förlamat henne. Hon kände instinktmässigt på sig att vid minsta rörelse hon gjorde, skulle han skjuta. Han komme troligen i alla fall att döda henne, tänkte hon.

Förskräckt stirrade hon på den glittrande revolvermyningen och undrade när den mördande kulan skulle komma. Hennes hjärna genomkorsades af underliga tankar. Skulle hon dö så ung och så lycklig? Det var förskräckligt. Hon skulle ej få använda de många vackra blusarne, hon hade med sig i kofferten, och hvilka hon ämnade bära under sin visit hos vännen Maggie Parker i Ipswich — hon var instängd med en vansinnig.

Hvad skulle hon göra?

Hennes fingrar höllo krampaktigt fast om blyertspennan, — då hon plötsligt fick en ingifvelse från höjden, en ingifvelse, som kom henne att darra af nyvaknadt hopp. Hon beslöt att försöka meddela sin förtviflade belägenhet till medresande i annan kupé.

I verkligheten tilldrog sig det här ofvan berättade på några få sekunder, ehuru det tar längre tid att skildra förloppet. Den vansinnige stirrade alltjämt på henne liksom väntade han på ett svar.

»Välän då», svarade hon kallblodigt och förvådes själf öfver det mjuka tonfallet i sin röst, »ni kan fortsätta att röka er cigarr, och jag fortsätter min brefskrifning.»

Hon använde en notisbok för referenter med hvarje blad perforerad. Lilly vände om blad och skref hastigt.

»Jag beder er hjälpa mig, jag är så förskräckt.» Därpå tillade hon några betydelselösa ord och strök hastigt öfver dem, liksom om hon skrifvit fel. Med ett uttryck af förargelse slet hon ur bladet och kramade ihop det i handen. Därpå reste hon sig och lät blicken falla ut genom fönstret. Här såg hon plattformens bräder glida förbi, hon såg bäraren, som nu sysslade med att flytta bort några mjölkflaskor, och där stod den unge, gråklädde mannen och samtalade med inspektoren. Han kom händelsevis att se upp och deras blickar möttes. Synbart likgiltigt kastade hon ut pappersslappen och satte sig ned att skriva igen. Hon hade beräknat att den unge mannen skulle få se det, och verkligen — han böjer sig ned, tar upp papperet, och vecklar upp det, men då hade taget redan passerat stationen.

Så långt hade hennes plan lyckats. Skulle den medföra något verkligt resultat? Hvad kunde väl den unge mannen eller stationsinspektoren uträtta? Hon tänkte på, huru ledsen hennes tant skulle blifva vid underrättelsen om att hon blifvit skjuten.

Då skytmade en skugga för fönstret. Någon stod utanför på fotsteget och blickade in i kupén.

Det var den unge mannen i de grå kläderna. Lilly igenkände genast det vackra, regelbunda ansiktet, och hon förstod nu att hon handlat klokt,

som kastat lappen till honom. Han hade hastigt läst dess innehåll, kastat den till inspektören och med ett språng hoppat upp på det bortilande tågets sista vagn.

Han öppnade dörren, steg in och satte sig mitt emot den unga damen.

»Jag höll nästan på att komma för sent», sade han. »Ni trodde väl knappt att jag skulle hinna med?»

Lilly betraktade honom frågande, men så förstod hon, att han ville gifva sig ut för att vara en bror eller nära släkting till henne.

»Ja, jag hade nästan förlorat allt hopp. Men vill ni ej slå er ned bredvid mig?» frågade hon.

Han bytte plats på det mest ogenerade sätt i världen, och under tiden hann Lilly antyda, att den

åsåg hon tvekampen. Allt hvad främlingens kappsäck innehöll föll ur och ströddes kring sofforna i vagnen.

»Om jag endast kunde binda hans ben», sade den unge mannen, i det han prässade in honom i ett hörn, »tror jag att han snart skulle vara öfvervunnen. Slit loss ett gardinsnöre! Försök få det om fotlederna på honom. Se så där ja! Drag åt hårdare! Ännu hårdare. Gif mig nu det andra snöret, och vi skola binda händerna på honom»

Nu låg han på golfvet säkert bunden. Med ögonen lågande af raseri följde han hvarje deras rörelse.

Plötsligt stannade tåget vid en anhaltstation. Konduktörerna kommo springande, och tvänne män sattes att vakta den vansinnige under det Lilly tog

DELTAGARE I SVERIGES TULLVAKTBETJÄNTES FÖRENING 3:dje ÅRSMÖTE I GÖTEBORG
DEN 14—16 AUGUSTI 1902.

Föreningen stiftades 1900 och räknar nu 21 krets-föreningar och 687 medlemmar. Nästa årsmöte hålles i Stockholm år 1903.

skäggige mannen hade ett vapen i handen. Skulle han fatta situationen?

Han fortsatte sitt samtal helt obesväradt. Plötsligt utbrast han:

»Om ni ser ut på den sidan, skall ni få se ett hus, byggdt utan framsida. Det äges af en lung-siktig person. Ni kan se direkt in i rummen. Se! Se där! Ser ni det?» ropade han ifrigt. Lilly sprang upp och främlingen reste sig till hälften.

Om det fanns ett sådant hus eller ej fick hon ej klart för sig, ty den unge mannen hade sprungit tvärs öfver kupén, böjt sig ned, gripit revolvern och kastat ut den genom fönstret öfver främlingens hufvud.

Nästa minut tumlade båda i en vild strid om hvarandra på golfvet. Med ett tillbakahållet skri

sitt resgods och med den unge mannens hjälp flyttade det till en annan kupé.

Vi ha endast att tillägga, att sedan de närmare meddelat sig med hvarandra, funno de, att de voro på väg till samma station, och att de båda voro bjudna till bal den kvällen hos familjen Parker.

»Men Lilly, känner du ej Frank, vår bror, som är sjöofficer och nu kommer hem efter åtta års långresa? Ha ni haft resällskap ända från London och ändå behöfva presenteras för hvarandra?» sade en af flickorna förebrående, då hon hälsade dem välkomna vid stationen.

Med spänd uppmärksamhet åhörde syskonen berättelsen om det obehagliga reseäfventyret, hvilket för Lilly blef början till den lyckligaste och ljusaste tid i hennes lif.

VECKANS : PORTRÄTT:

H. L. RYDIN.

80 år fyllde den 13 augusti f. d. professorn i statsrätt vid Uppsala universitet *Herman Ludvig Rydin*. Den vördade äldringen var på hedersdagen föremål för en storartad hyllning från kamerater och vänner.

C. A. RUDBECK.

80 år fyllde den 13 augusti f. öfverstelöjtnanten *C. A. Rudbeck* i Uppsala.

S. SÖDERLUND.

Den 29 juli fyllde sjökaptainen *Sven Söderlund* i Karlshamn 80 år. S., som vid 24 års ålder blef sjökaptan, har i öfver 30 år befarat alla världshaf. Han är ordförande i hamndirektionen i Karlshamn samt åtnjuter allmän aktning.

O. ELLIOT.

65 år fyllde den 18 augusti kommandörkaptenen *O. Elliot* i Stockholm.

H. C. BRING.

60 år fyllde den 20 augusti civilrådmannen, v. häradshöfdingen *Sven Casper Bring* i Uppsala.

H. O. JUEL.

Till e. o. professor i botanik vid Uppsala universitet har förordnats docenten i ämnet, den skicklige vetenskapsmannen *dr H. O. Juel*.

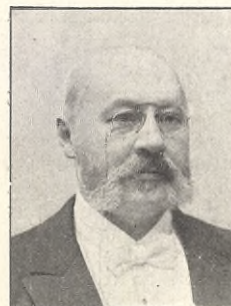
J. ÖSTLUND.

F. d. organisten och skolläraren *J. Östlund* i Tillinge och Svinsegarn firade den 29 juli sin 61 födelsedag i kretsen af barn, barnbarn och vänner. Ö. är i vida kretsar känd såsom sångare och förgångsman för kyrkosångens främjande i vårt land.

J. WAHLFISK.

60 år fyllde den 15 augusti kontraktsprosten och kyrkoherden, teol. dr *Johan Wahlfisk* i Kil. På födelsedagen uppvaktad af kyrko- och skolråd samt vänner och bekanta från när och fjärran.

L. OLDE.

Den 17 augusti fyllde den kände speceerhandlaren *Lars Olde* i Stockholm 60 år.

A. M. VON ESSEN.

50 år fyllde den 30 aug. f. d. sjökaptainen *A. M. von Essen*. Efter allt i 13 år hafva fört postångaren "Sten Sture" mellan Malmö—Stralsund öppnade han 1897 vär nya s. k. kontinentalroute Trelleborg—Sassnitz, men lämnade några månader därefter sjömansbanan och blef köpman i Malmö.

G. V. LUNDBERG.

50 år fyllde den 11 augusti grufvingeniören *Gustaf Valdemar Lundberg* i Långnäs, Torsåker. Han uppvaktades under dagens lopp af alla arbetarne vid Torsåkers grufvor, hvilka till honom öfverlämnade en minnesgåfva.

K. J. A. COLLIN.

Den 17 augusti fyllde bataljonsläkaren vid kongl. Skånska Husarregementet, 2:de stadsläkaren i Helsingborg *Knut Johan August Collin* 50 år.

GALLERI

C. R. HUSBERG. †

Den 14 augusti afled i Stockholm f. grosshandlaren *Carl Richard Husberg*, 81 år gammal. H., som till midten af 1880-talet bedref sejarlerörelse under firma C. Probst, sörjes närmast af maka och barn.

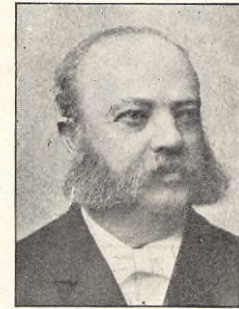
C. E. SÖDERBERG. †

Ingenjör *Carl Edward Söderberg* afled i Kristianstad den 7 augusti, i en ålder 78 år. Flärdlös och fridsäll efterlämnar han ett aktadt minne. Maka, barn och barnbarn stå som närmast sörjande vid hans bår.

A. SVEDBERG. †

Den 10 augusti afled i Väster-
vik f. d. fängelsedirektören *Anders Svedberg*, 76 år gammal, sörjd af maka, barn, släktingar och många vänner. S. inträdde i fängsvårdens tjänst 1866, samt var fängelsedirektör åren 1881—1898.

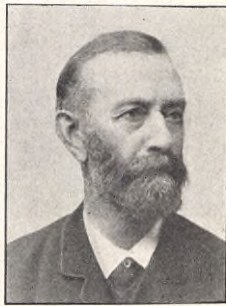
C. F. FALK. †

Den 26 juli afled förre kronolänsmannen *Carl Fredrik Falk* i Mora, född 1832. Under många år ordförande i bevilningsberedningen, samt ledamot af taxerings- och pröfningsnämnderna var F. intresserad för kommunens angelägenheter. Han sörjes af maka, son, dotter, släktingar och vänner.

J. O. A. DONNÉR. †

Borgmästaren i Sölvesborg *Johan Otto August Donner* afled den 14 augusti därstädes i en ålder af 65 år, närmast sörjd af maka och barn. Hjärtgod och rätttrådig, skall han där alltid lifva i älskadt och tacksamt minne.

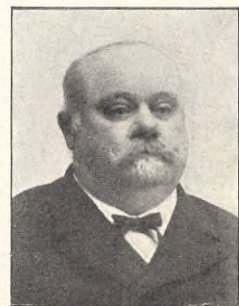
V. M. KIÖRKANDER. †

Den 13 augusti afled i Arboga f. jägmästaren *Valentin Mikael Kiörkander* i en ålder af 67 år. Den aflidne var i sin krafts dagar en mycket verksam och duglig man.

A. C. LINDERDAHL. †

Den 11 augusti afled i Gäfle sökaptenen *Axel Clemens Linderdahl*, född 1839. L., som sörjes närmast af maka, döttrar och äldrig moder, har hufvudsakligast seglat på aflägsna farvatten.

A. de VERDIER. †

Innehafvaren af Ulricehamns apotek *Alfred de Verdier* afled den 13 augusti, 61 år gammal. Såväl hans familj som hans stora vänkrets sörja djupt den aflidne hedersmannen.

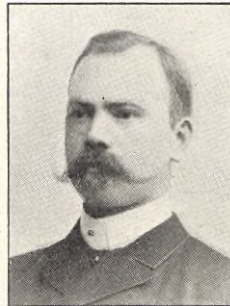
C. HAGBLOM. †

Fru *Clara Hagblom*, sedan 1898 innehafvare af Storkällaren i Karlskrona, afled nyligen 54 år gammal. 1881—1898 innehade hon Teaterkällaren i Kalmar. Hon var stråfsam och energisk samt mycket tillmötesgående och gjorde sig omtyckt af alla.

E. EDSTRÖM. †

Landstingsman *Erik Edström* från Ragunda, Munsåker, afled för en tid sedan i en ålder af 48 år. Under en lång följd af år har den aflidne inom länet och orten varit den ledande kraften i flere allmänna företag.

N. J. SETH. †

Den 11 aug. afled i Stockholm bokhållaren vid statens jernväg-
Nils Johan Seth, i en ålder af 41 år. S. befordrades 1879 till sin sista plats och var en duglig person.

C. G. KOCKUM. †

Tobaksfabrikören *Carl Georg Kockum* afled den 25 juli i Båstad. Han var född i Malmö 1868 och son af disponenten vid Kockums Mek. Verkstad Gottfried Kockum.

Det var längesedan det hände, och stackars Jack är död nu. Jag kan därför utan att vara ogrannlaga berättat er en episod ur mitt lif från den tid då han och jag voro intima vänner.

Jag var en ung man då, omkring tjugosex år gammal, och förlofvad med en den vackraste flicka. De som känna lady Marsdale skola instämma med mig i detta omdöme.

Jag ägde en titel och var innehafvare af stora herregods med flera tunnland jord än jag kunde hålla räkning på, hvadan alla betraktade mig med afundsamma blickar.

Det må låta märkvärdigt, men trots allt detta hade jag under ett helt års tid ej haft en enda lycklig dag.

Troligen har hvar och en af eder vid ett eller annat tillfälle låtit spå sig och som förståndigt folk ej fäst at afseende vid sådant nonsens. Jag där- emot var nog dåraktig att tro på det. Det hände vid två olika tillfällen på olika platser under samma vecka, att man förutspådde mig att jag skulle dö inom ett år, den ena häxan sade mig till och med hvilken dag och timma som skulle blifva min sista.

Vid den tiden hade jag varit, betydligt öfver- ansträngd af studier och förmodligen ägnat saken större uppmärksamhet än jag bort, ty så småning- om växte det in i mitt medvetande, att den fjärde mars följande år skulle jag dö vid midnatt — enligt spåkvinnans utsago.

Jag berättade för mina vänner om dessa mina dystra aningar, men de endast skrattade åt mig och mina själskval. Jack Densham, min kusin och när- maste anförvandt, var den högljuddaste af dem.

Vi hade alltid varit de bästa vänner, Jack och jag, och han hade alltid vinnlagt sig om att för- hållandet oss emellan skulle blifva lika intimt som mellan David och Jonathan. Och då han såg att jag höll fast vid mina underliga idéer och att detta började undergräfvä min hälsa, försökte han hitta på alla möjliga upptåg för att få dessa griller ur min hjärna.

Han förmådde Isabella, hon som nu är min hu- stru, att hjälpa sig öfvertyga mig om mitt misstag, men allt var förgäfves.

I sinom tid kom den ödesdigra dagen och jag, starka karlen, kände mig stå på vansinnets brant — trots alla försök, som gjorts att förmå mig slå bort tan- ken på döden. Vi spisade vår lunch tillsammans un- der djup tystnad, företog en ridtur och kommo tillbaka för att dricka vårt té. Mekaniskt intog jag detta och gick därpå till mitt arbetsrum.

Några minuter satt jag ensam. Så kom Jack in, men nu var det uppmuntrande leendet på hans läp- par försvunnet. Han slog sig ned blek och upprörd.

»Jag kan ej längre fördraga det här, Gerald», sade han och det föreföll mig som om han med svårighet fått orden öfver sina läppar.

»Det skall snart vara öfver nu», var mitt svar, »och när allt kommer omkring har väl jag fått den hårdaste lotten. Att tänka sig förlora allt hvad man i lifvet håller dyrt och kärt, min hjärtevän, mitt hem — ja allt. Det är så man kunde förlora förståndet.»

»Det är icke detta, Gerald», sade han hastigt och hemlighetsfullt, »jag har något jag måste bekänna för dig, som jag ej kan bära på längre. Det hela är ett hjärtlöst bedrägeri. Du skall visst inte dö i natt.»

Jag bad honom förklara sig närmare.

»Jag tänker göra det», svarade han. »Jag har aldrig afundats dig dina jordagods, och har alltid varit som en bror mot dig.»

»Bättre än någon broder, min käre Jack», afbröt jag.

»Så skall du ej tilltala mig sedan du lyssnat till mig i fem minuter», sade han med ett bittert uttryck i rösten.

»Jag sade dig, att jag ej afundades dig dem, men då Isabella kom i ditt sällskap började jag afundas dig henne. Jag blef passionerad förälskad i henne, till och med häftigare än du själf, och jag höll rent af på att förlora förståndet då jag såg er tillsammans och ej hade minsta utsikt vinna henne. Så blef jag en dag utsatt för frestelsen och föll.»

Han gjorde ett uppehåll och torkade svetten ur pannan.

»Jag hade läst om en person», fortsatte han, »som fått i hufvudet att han skulle dö på en bestämd dag, och han gjorde det ock. Då kom jag på den idén, att om jag möjligtvis skulle få dig att tro det- samma, du äfven skulle dö och jag bli ägare af dina gods och möjligtvis äfven vinna Isabella. Jag upp- sökte tvänne zigenarekärningar och mutade dem. Res- ten vet du.»

Han satt framför mig med nedslagna ögon under det att i mitt inre försiggick en verklig revolution. Från att ha varit hopplöst olycklig och djupt nedslagen vid tanken på döden, greps jag i ett nu af en känsla af lefnadslust och öfversvallande lycka.

»Säger du mig sanningen?» frågade jag misstänk- samt efter att ha ett par minuter suttit alldeles tyst.

»Isabella är därnere», var hans dystra svar. »Frå- ga henne, om jag ej för två år sedan begärde hennes hand på själfva julaftonen, och om hon ej då tillbaka- visade mitt anbud.»

Då vände jag mig mot honom med några hätska uttryck, för hvilka jag nu blyges, sedan jag lugnat mig och lärt känna saken i dess verkliga sammanhang.

Han satt tyst några minuter, så aflägsnade han sig, sägande att han aldrig mer skulle visa sig för mig.

Så kom min fästmö upp till mig och med glädje omtalade jag hela sanningen för henne.

Senare blefvo vi gifta och företogo under smek- månaderna en resa nordt i orden. Det nöje jag erfor på denna färd dref ut alla gamla griller ur mitt hufvud.

En dag några år efter denna resa erhöi jag ett bref från någon offentlig myndighet i fjärran västern, och då jag öppnade kuvertet fann jag inuti ett bref med Jacks handstil. Dess innehåll var följande:

»Min kära Gerald!

Jag hade aldrig ämnat säga dig hela san- ningen rörande vårt sämtal på sista aftonen vi voro tillsammans, men då jag hör att du är alldeles frisk nu för tiden, och då jag däremot endast har några få timmar kvar att lefva, vill jag söka rättfärdiga mig i dina ögon.

Jag sade dig sanningen, när jag berättade för dig, att jag älskade din hustru, ja, jag gör det fortfarande, och hennes namn skall blifva det sista ord, som går öfver mina läppar.

Det var för min kärlek till henne och dig, som jag berättade dig den lögn som räddat ditt lif. Jag har aldrig sett de omtalade zigenarne, men jag såg tydligt, att du verkligen uppjagat din fantasi tillräckligt för att det skulle ådraga dig döden. Dessutom visste jag att Isabella aldrig skulle komma att älska mig, detta hade hon förklarat för mig.

Detta gjorde att lifvet förlorade allt värde för mig, också satte jag ihop den där lögnhistorien för dig, hvilket ock hade åsyftad verkan.

Blif lycklig, min kära gamla gosse. Besvara dig ej med att tänka för mycket på mig, men jag kunde ej uthärda tanken på att du hela ditt lif skulle förakta mig.»

Han hade satt sitt namn under brevet, och det var dateradt från en aflägsen vrå i det vidsträckt Kanada.

Dock låg denna plats ej längre bortom civilisatio- nen rämärken än att vi funno vår väg dit ut för att å hans graf resa en minnesvärd af tacksamhet mot honom, som var för mig mer än en broder.